

Komunikat prasowy

Luksemburg, 26 lipca 2022 r.

Kontrolerzy UE ostrzegają, że REPowerEU może nie spełnić oczekiwań

Unijny plan REPowerEU zakłada szybkie zmniejszenie zależności od rosyjskich paliw kopalnych, dywersyfikację dostaw energii na szczeblu UE i przyspieszenie transformacji ekologicznej. W praktyce jego realizacja może napotkać duże trudności – ostrzega Europejski Trybunał Obrachunkowy w opublikowanej dzisiaj opinii. Pomyślnie wdrożenie planu będzie bowiem wymagało prowadzenia działań uzupełniających na wszystkich szczeblach, a także zapewnienia finansowania na poziomie około 200 mld euro.

Po inwazji Rosji na Ukrainę Rada Europejska zdecydowała, że Unia powinna jak najszybciej całkowicie uniezależnić się od importowanego z Rosji gazu, ropy naftowej i węgla. W następstwie tej decyzji Komisja Europejska przedstawiła plan REPowerEU, który ma na celu wzmocnienie odporności unijnego systemu energetycznego przez zmniejszenie zależności od paliw kopalnych i dywersyfikację dostaw energii na szczeblu UE. Cel ten ma być realizowany za pomocą Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) – działania służące jego realizacji zostałyby włączone do krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności w postaci rozdziału REPowerEU.

– Inwazja Rosji na Ukrainę zwróciła uwagę na problem uzależnienia UE od importu gazu, ropy naftowej i węgla. Nie ma wątpliwości, że Unia musiała niezwłocznie podjąć działania i zareagować w obliczu rosnących obaw co do bezpieczeństwa energetycznego – powiedziała Ivana Maletić, członkini Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialna za tę opinię. – Trybunał jest jednak zdania, że plan REPowerEU – w swoim obecnym kształcie – może nie pozwolić sprawnie wybrać, a następnie zrealizować tych projektów strategicznych, które najbardziej i natychmiastowo zwiększyłyby niezależność i bezpieczeństwo unijnego sektora energii.

We wniosku dotyczącym rozporządzenia przekrojowo przedstawiono kontekst i główne wyzwania REPowerEU, lecz kontrolerzy zwracają uwagę na liczne niespójności w koncepcji planu. REPowerEU skupia się na UE jako całości, a tymczasem RRF realizowany jest za pomocą działań proponowanych przez państwa członkowskie. Kontrolerzy uważają, że ta rozbieżność stawia pod znakiem zapytania możliwość znalezienia strukturalnych rozwiązań dla pojawiających się problemów. Może też sprawić, że projekty o strategicznym znaczeniu dla całej Unii nie zostaną sfinansowane w ramach REPowerEU.

Komisja oszacowała, że dodatkowe inwestycje z REPowerEU – w szczególności ukierunkowane na stopniową rezygnację z importu rosyjskich paliw kopalnych do 2027 r. – sięgną 210 mld euro.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie opinii przyjętej przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst opinii dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Tymczasem udostępnione dodatkowo środki wynoszą łącznie jedynie 20 mld euro, a pozostałe źródła finansowania są poza kontrolą Komisji. Dostępność tych środków zależy od gotowości państw członkowskich do przeznaczenia na ten cel niewykorzystanych pożyczek z RRF lub przesunięcia finansowania z innych obszarów polityki unijnej, zwłaszcza polityki spójności i rozwoju obszarów wiejskich. W związku z tym stanem rzeczy kontrolerzy ostrzegają, że łączna kwota faktycznie dostępnego finansowania może nie wystarczyć na pokrycie szacowanych potrzeb inwestycyjnych.

Kontrolerzy zwracają też uwagę na kolejny problem – przewidywany sposób dystrybucji środków dla państw członkowskich. Środki finansowe mają zostać rozdzielone zgodnie z pierwotnym proporcjonalnym udziałem w RRF, a zatem nie będą odzwierciedlać ani aktualnych wyzwań i celów REPowerEU, ani specyficznych potrzeb poszczególnych państw członkowskich. Ponieważ nie określono terminów przedłożenia rozdziałów REPowerEU, zmniejsza się prawdopodobieństwo, że wybrane zostaną i wypromowane projekty transgraniczne. Ponadto brak jakiegokolwiek analizy porównawczej ogranicza możliwości strategicznej oceny tego, jakie projekty w największym stopniu mogłyby się przyczynić do wzmocnienia bezpieczeństwa i niezależności energetycznej w UE.

W opublikowanej przez Trybunał opinii kontrolerzy podkreślili ponadto szereg innych niedociągnięć w planie REPowerEU, zidentyfikowanych w obszarze sprawozdawczości, monitorowania i oceny, a także jeśli chodzi o przedkładanie rozdziałów REPowerEU i ich ocenę.

Informacje ogólne

18 maja 2022 r. Komisja Europejska przedstawiła REPowerEU – plan działania mający zapewnić bardziej odporny system energetyczny i stworzenie faktycznej unii energetycznej. Cel ten miałby zostać osiągnięty przez wyeliminowanie zależności od paliw kopalnych, dywersyfikację dostaw energii na szczeblu unijnym i przyspieszenie przejścia na czystą energię. Działania przewidziane w planie REPowerEU mają umożliwić realizację tych ambicji i obejmują oszczędność energii, dywersyfikację dostaw energii, przyspieszenie procesu zastępowania paliw kopalnych odnawialnymi źródłami energii w domach, sektorze przemysłu i w produkcji energii elektrycznej, a także wytwarzanie czystej energii.

Celem opublikowanej dziś opinii jest ocena ogólnej koncepcji REPowerEU, adekwatności proponowanych zmian i ewentualnego ryzyka związanego z ich wdrażaniem.

Opinia Trybunału 04/2022 jest dostępna na [stronie internetowej Trybunału](#) w języku angielskim. Pozostałe wersje językowe zostaną opublikowane wkrótce.

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału – e-mail: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois – e-mail: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti – e-mail: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 553 547